

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS DOMBOG

HØJESTERETS KENDELSE
afsagt mandag den 19. februar 2018

Sag 209/2017

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

(advokat Karoly Németh)

I tidligere instans er truffet beslutning af Vestre Landsrets 7. afdeling den 14. juni 2017.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Lene Pagter Kristensen, Michael Rekling og Lars Hjortnæs.

Påstande

Advokat Karoly Németh har nedlagt påstand om, at rejseforbeholdet for den beskikkede advokat ophæves for byret og landsret, subsidiært at rejseforbeholdet ophæves for landsretten.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Tiltalte blev ved anklageskrift af 2. december 2016 tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 289, jf. momslovens § 81, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 1, og momslovens § 81, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 2, jf. § 57, stk. 1, 1. pkt.

Sagen mod **Tiltalte** udspringer af et sagskompleks, hvor bl.a. hans mor, far og søster var tiltalte.

Den 21. oktober 2014 beskikkede Retten i Kolding advokat Karoly Németh for [Tiltalte]

[redacted]. Af retsbogen fremgår om beskikkelsen:

”...

Beskikkelsen er betinget af, at advokaten frafalder krav mod statskassen om godtgørelse for rejsetid og transportudgifter.

Rejseforbeholdet omfatter dog ikke kørsel til arrestbesøg og politiafhøringer uden for retskredsen.

Forsvarere fra andre retskredse kan få dækket rejsetid og udgifter, der ikke overstiger, hvad en forsvarer med kontor i retskredsen ville få godtgjort.

...”

Denne beslutning blev ikke påkæret til landsretten.

Samme dag blev advokat Sven Hougaard beskikket for direktør [Person 2] i samme sagskompleks. Denne beskikkelse skete med et rejseforbehold, der blev ophævet igen af Retten i Kolding den 31. oktober 2014, efter at advokat Sven Hougaard havde fremsat anmodning herom ved mail af 30. oktober 2014.

Sagerne mod [Tiltalte] og [Person 2] blev udskilt til særskilt behandling.

Der blev afsagt dom i hovedsagen den 18. november 2014, hvor de tiltalte blev idømt betingede fængselsstraffe og bøder for forsætlig momsunddragelse. Ved Retten i Koldings dom af 22. marts 2017 blev [Tiltalte] frifundet. Den 19. april 2017 blev der afsagt dom i sagen mod [Person 2], som også blev frifundet.

Dommen vedrørende [Tiltalte] blev af anklagemyndigheden anket til Vestre Landsret. Anken angår alene et af byretssagens to tiltalepunkter. Landsretten beskikkede ved retsbog af 3. maj 2017 advokat Karoly Németh som forsvarer for [Tiltalte] med begrænset rejseforbehold. Følgende fremgår af retsbogen:

”...

Beskikkelsen er sket med begrænset rejseforbehold, således at advokaten får salær for rejsetid og godtgørelse for rejseudgifter, som advokaten med føje har afholdt, men be-

grænset til, hvad advokaten kunne have fået, hvis den pågældende havde haft kontor inden for retskredsens område.
...”

Ved mail af 2. juni 2017 anmodede advokat Karoly Németh Vestre Landsret om at ophæve det begrænsede rejseforbehold. Ved beslutning af 14. juni 2017 traf Vestre Landsret afgørelse om ikke at imødekomme anmodningen. Følgende fremgår af kendelsen:

”Advokat Karoly Németh har anmodet om, at landsretten ophæver det nedlagte rejseforbehold. Til støtte herfor har advokat Németh bl.a. anført, at hans klient er blevet frifundet for byretten, og at det således er anklagemyndigheden, der har anket sagen. Advokat Németh har endvidere anført, at advokat Sven Hougaard i en parallelt løbende sag i samme sagskompleks har fået rejseforbeholdet ophævet.

Der er ikke oplysninger om særlige grunde til, at [Tiltalte] ønsker advokat Karoly Németh beskikket. På denne baggrund og sammenholdt med oplysningerne om sagens art og de forventede merudgifterne ved, at advokaten giver møde uden for sit hjemsted, foreligger der ikke sådanne omstændigheder, der kan begrunde, at netop denne advokat skal være forsvarer under ankesagen, som skal behandles ved landsrettens tingsted i Kolding. Landsretten tager derfor ikke anmodningen om ophævelse af rejseforbeholdet til følge.”

Advokat Karoly Németh har for Højesteret oplyst, at han i forbindelse med hovedforhandlingen i Vestre Landsret har haft en rejsetid på 6 ½ timer samt udlæg til transport på 950 kr.

Anbringender

Advokat Karoly Németh har anført bl.a., at rejseforbeholdet for byretten burde ophæves, idet det formentlig beror på en fejl, at det ikke skete ligesom for [Person 2's] vedkommende.

Subsidiært bør rejseforbeholdet for landsretten ophæves, da der foreligger særlige grunde til, at [Tiltalte] ønsker ham som beskikket advokat. Han har således repræsenteret [Tiltalte] hele vejen igennem efterforskningen og sagens behandling ved byretten.

Det bør desuden være fast praksis i sager med rejseforbehold, at rejseforbeholdet bortfalder, når anklagemyndigheden anker en frifindende dom. Tiltalte skal i så fald have lov til at vælge den forsvarer, som tiltalte ønsker. Dette gælder ikke mindst, når tiltalte vælger den forsvarer, som han har haft i byretten.

Anklagemyndigheden har anført bl.a., at der ikke foreligger en sådan rimelig begrundet interesse i beskikkelse af advokat Karoly Németh, at beskikkelsen bør ske helt uden rejseforbehold.

Der er ingen oplysninger om, at Karoly Németh har repræsenteret [Tiltalte] forud for denne straffesag.

Selv om advokat Karoly Németh har været beskikket for [Tiltalte] under efterforskningen og ved byretten, og selv om sagen er anket af anklagemyndigheden og angår skyldspørgsmålet, kan sagens art ikke medføre, at der er en sådan rimeligt begrundet interesse i, at advokat Karoly Németh bliver beskikket for [Tiltalte], at det bør ske uden rejseforbehold. Ved at beskikke advokat Karoly Németh med et begrænset rejseforbehold, er der taget tilstrækkeligt hensyn til [Tiltaltes] interesser.

Advokat Karoly Németh var beskikket med rejseforbehold ved Retten i Kolding. Omstændighederne i sagen er derfor ikke sammenlignelige med omstændighederne i UfR 2011.2311H.

Endvidere vil advokat Karoly Némeths udgifter til rejseomkostninger ikke være bagatelagtige i forhold til de øvrige sagsomkostninger. Omkostningerne i forbindelse med afvikling af hovedforhandlingen vil være noget højere ved beskikkelse af advokat Karoly Németh uden rejseforbehold end ved beskikkelse af en forsvarer fra retskredsen, selv om der kan være en procesbesparelse i, at advokat Karoly Németh også har været beskikket for [Tiltalte] under byretssagen.

Højesterets begrundelse og resultat

Højesteret bemærker, at Vestre Landsrets beslutning af 14. juni 2017 ikke angår Retten i Koldings beslutning af 21. oktober 2014 om at beskikke advokat Karoly Németh med begrænset rejseforbehold.

Efter retsplejelovens § 741, stk. 1, jf. § 334, stk. 3, kan retten efter et skøn i hvert enkelt tilfælde stille som betingelse, at merudgifter som følge af, at en bestemt advokat ønskes beskikket, ikke skal betales af statskassen. Ved afgørelsen af spørgsmålet er det ifølge forarbejderne

til § 334, stk. 3, afgørende, om der er en rimeligt begrundet interesse i, at den pågældende advokat giver møde uden for sit hjemsted. Der bør herved tages hensyn til sagens art og størrelsen af rejseomkostningerne.

Den foreliggende straffesag omfatter en tiltale for overtrædelse af straffelovens § 289 og angår spørgsmål om forsæt til momsunddragelse. Advokat Karoly Németh var beskikket med begrænset rejseforbehold forud for og under sagens behandling i byretten. Under hensyn til sagens karakter og forholdet mellem rejseudgifterne for Karoly Németh til retsmøder i Kolding og udgifter til forsvarer i øvrigt tiltræder Højesteret, at der ikke er grundlag for at beskikke advokat Karoly Németh uden det begrænsede rejseforbehold.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at det er anklagemyndigheden, som har anket byrettens frifindende dom til landsretten, eller at tilsvarende rejseforbehold er blevet ophævet for andre tiltalte i det pågældende sagskompleks.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens beslutning.

Thi bestemmes:

Landsrettens beslutning stadfæstes.